STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH
LIBRARY NO. 14652

IN YERUSHOLAIM KUMEN MALOKHIM

Kadia Molodowsky

Permanent preservation of this book was made possible by
Laurence Diamond
in memory of
my grandparents, Paul and Ann Diamond

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

0-657-14652-8

D:\YIDDISH\TITLES\9780657146528T.PS

THE STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY PROVIDES
ON-DEMAND REPRINTS OF MODERN YIDDISH LITERATURE

ORDERS MAY BE PLACED BY PHONE AT (413) 256-4900 X155; BY FAX AT
(413) 256-4700; BY E-MAIL AT ORDERS@BIKHER.ORG; OR BY MAIL AT
NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER, 1021 WEST STREET,
AMHERST, MA 01002-3375 U.S.A.

©1999 NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:
Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Lief D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

BOOK DESIGN BY PAUL BACON

PRINTED IN THE U.S.A. ON ACID-FREE PAPER

קאַדיע מאָלאָדאָווסקי

אין ירושלים קומען מלאכים

לידער

●

פארלאג „פאפירענע בריק"
ניו יארק, 1952

ISBN: ISBN:0-657-14652-8
Barcode/EAN: 9780657146528

Old Call #: 8371

קאַדיע מאָלאָדאָווסקי

אין ירושלים קומען מלאכים

לידער

געווידמעט דעם אָנדענק פון מיין פאָטער
רבי אייזיק מאָלאָדאָווסקי זכרונו לברכה

פאַרלאַג „פאַפּירענע בריק"
ניו יאָרק, 1952

Angels Are Coming To Jerusalem

POEMS

By KADIA MOLODOWSKY

Copyright 1952, by
KADIA MOLODOWSKY
Printed in U. S. A.

Published by
FARLAG "PAPIRENE BRIK"
New York, 1952

ירושלים

אויף די בערג פון יהודה
דערהויבן איז ירושלים.
אַלט איז ירושלים,
יונג איז ירושלים,
אייביק איז ירושלים.

יאָר נאָך יאָר, און דור נאָך דור
לויכט די שטאָט ירושלים.
ווייט איז ירושלים,
נאָנט איז ירושלים
אייביק איז ירושלים.

אין דעם סידור, אין דעם מחזור
פעסטיקט זיך ירושלים.
טרייסט איז ירושלים,
יום טוב איז ירושלים,
אייביק איז ירושלים.

מזרח, מערב, צפון, דרום
בוקן זיך צו ירושלים.
חכמה איז ירושלים,
תורה איז ירושלים,
אייביק איז ירושלים.

און דער פיטערער, דער מלך,
שטייט און היט ירושלים.
ברכה איז ירושלים,
שלום איז ירושלים,
אייביק איז ירושלים.

ירושלים

אויפן גרעניץ פון אין סוף
שטייט די שטאָט ירושלים.
האַלב של מעלה,
האַלב של מטה,
בשותפות מיט מלכות שמים.

פעלזן־בערג באַשיצן זי
ווייסע שטיינער זאָגן תהילים
מדברדיק און אימה׳דיק
מיט גרויע בערד פון די נפילים.

פאַרט מען אַהין טויזנט יאָר
און מען קומט כהרף עין —
שטייט אַ שטאָט
ווי אַלע שטעט —
און דאָס איז ירושלים.
שטייט מען שוין אינמיטן שטאָט

און מען בענקט קיין ירושלים.
וויל מען וויינען — קען מען ניט,
ווייל ס׳איז דאָרטן גרויס די שמחה.
וויל מען לאַכן — טאָר מען ניט,
ווייל דער הימל דאַוונט מנחה.

שטייט אַ מענטש, און ווייס ניט וואו,
און אַלע ביינער זיינע זאָגן:
גרויסער, רחמימדיקער גאָט,
שווער מיט דיר אַ שותפות טראָגן.

אַ גאָט־באַרוטע שטייט ירושלים,
אַ פאַרברענטע — בליט זי אין די תפילות,
אַ פאַרלאָזטע — היטן זי די היילן,
הונגעריקע פעלקער קומען צו איר ברויט אַנטלייען,
און דער פיטערער, דער מלך,
וואַכט איבער די קרוינען
פון ירושלים.

און ווען באַלאַגערט איז די שטאָט
גייט דאָס פאָלק ישראל שורה נאָך שורה —
ווילנע, ניו יאָרק און עין חרוד
אויסלייגן דעם כביש פון גבורה.
און שבעים לשון ווערט געהייליקט
און שמע ישראל — איז יעדער שמועס.
און יעדעס וואָרט — איז אַ קאַפּיטל תהילים
און יעדער אות — אַ צייכן פון נבואות.

ותחזינה עינינו — עס איז נעכטן געווען.
מיט פאַרכט און מיט ווייטיק דעם וואונדער געזען
עין בעין
אויפן גרעניץ פון אין סוף
אין ירושלים.

אין ירושלים קומען מלאכים

אין ירושלים קומען מלאכים
און עפענען טירן פון אידישע הייזער.
זיי לערנען די קינדער צו ליב האָבן תורה,
צו שווייגן אין חכמה,
צו ווערן די שפּייזער.

ס׳קומט יעדן טאָג איינער,
ס׳קומט יעדן טאָג איינער,
ביז ס׳וועלן דערוואַכן די טרוקענע ביינער.

אין ירושלים קומען מלאכים
און גייען אויף גאַסן נאָך נישט קיין ברוקירטע.
זיי פירן די זאַמדן,
זיי שלעפּן די שטיינער,
מיט אָרעמע אידן, מיט געטלעך באַרירטע.

ס׳קומט יעדן טאָג איינער,
ס׳קומט יעדן טאָג איינער,
ביז ס׳וועלן דערוואַכן די טרוקענע ביינער.

אין ירושלים קומען מלאכים
נאָך איידער די זון קומט,
נאָך איידער, נאָך איידער.

זיי טראָגן כּאַלאַטלעך,
געקירצט און גענעטלט —
די שכינה זאָל לויכטן
אויף געלאַטעטע קליידער.

ס׳קומט יעדן טאָג איינער,
ס׳קומט יעדן טאָג איינער,
ביז ס׳וועלן דערוואַכן די טרוקענע ביינער.

צו גאַסט ביי שלמה המלך

אויף אַ פֿעדער פֿון דעם אויער־האָן
בין איך געקומען אַהער,
און איך בין דאָ.
און דער מלך שלמה פֿון זיין געצירטן טראָן
האָט מיר געזאָגט:
ברוך הבא.

די פֿייגל, און די בערן, און די לייבן
אויף די טרעפּ,
האָבן געאומט און געבומט
און געוויגט מיט די קעפּ.

אויף אַ זוניקן באַרג
כ'האָב זיין גאָרטן דערזען
און פֿאַרשיכורט פֿון ריח פֿון עפּל און ווייַן,
כ'האָב געפֿילט, אַז מיט מיר —
איז אַ וואונדער געשען
און די בלויקייט פֿון ים
איז אין האַרצן אַריין.

כ'האָב געוויינט —
וואָס צו מיר אין מיין טרויעריקסטן טאָג
האָט זיך אויפֿגעמישט אַ פֿריידיקע בלאַט —
פֿון אַמאָל,
און ס'האָט געציטערט מיין האַנט,
ווען אַ קינד פֿון עין חרוד
האָט מיר האָניק דערלאַנגט
אויף אַ ערדענע שאָל.

גאָט׳ס קינדער

כ׳בין געקומען צו דעם מלך שלמה
שוין אַן אַלטע און ניט מער קיין שיינע,
האָט ער ניט געוואָלט מיך אפילו פֿאַר דער טויזנט־איינסטע,
האָב איך ביי זיין טויער זיך געזעצט מיט די געמיינסטע.

דאָרט דערציילט מען די שיינע, שיינע מעשות,
ווי פֿון פֿונקען זיינען אויפגעשאָסן שטערן,
און גאָט׳ס קינדער די באָרוועסע און די געטרייסטע
זיצן ליכטיקע און הערן, הערן, הערן.

ווי אַ נאַר דער שופט איז געוואָרן
און האָט זיך אָנגעטאָן אין סאַמעטענע זאַכן,
און גאָט׳ס קינדער די באָרוועסע און די געטרייסטע
זיצן ליכטיקע און לאַכן, לאַכן, לאַכן.

דאָרט דערציילט מען די האַרציק־ליבע וואונדער,
ווי די טויטע שטייען אויף תחית־המתים,
און גאָט׳ס קינדער די באָרוועסע און די געטרייסטע,
ווי צו אויפשטיין ווייסן, ווייסן, ווייסן.

ווי מלאכים האָבן איינגעהילט די פֿליגל
און באַוויזן זיך צו גוטע, פֿרומע מענטשן,
און גאָט׳ס קינדער די באָרוועסע און די געטרייסטע
זיצן הערלעכע און בענטשן, בענטשן, בענטשן.

דאָרט דערציילט מען די פֿייערדיקע נסים,
ווי אין מדבר האָבן אויפגעשלאָגן קוואַלן,
און גאָט׳ס קינדער די באָרוועסע און די געטרייסטע,
זיצן שיכורע און שאַלן, שאַלן, שאַלן.

נאָכן זון־פֿאַרגאַנג קומט אַרויס דער מלך,
וואָס זיין חכמה איז ניט אָפּצושאַצן.
צווישן גאָט׳ס קינדער זעצט ער זיך דער מלך,
און הערט דעם וואונדער פֿון זיינע פּאַלאַצן.

ווי דער שפּיל־פֿויגל זינגט און טאַנצט ביי זיין שויב,
און ביים טראָן ברומען גאָלדענע בערן.
קיינמאָל, קיינמאָל האָט ער אַזאַ פּאַלאַץ ניט געזען,
און ער וויינט מיט שווערע און עלנטע טרערן.

דער יונגער מזל

דאָרט וואו ס'איז געשטאַנען
דער אַלטער צעדערבוים,
און איצטער פליגלט דאָרט אַ דעכל פון אַ פּועל —
טויכט אויף אַ יונגער מזל אין הימל־רוים —
דער ערשטער שטערן פון ישראל.

ער האָט נאָך ניט קיין נאָמען,
קיין וועג אין הימל ניט געבראָכן,
ער ווייס נאָך ניט, אַז ער דאַרף שיינען,
ער האָט נאָך ניט קיין שטערן־שכן.
אַ נייער מזל צווישן די מזלות,
און ס'קומט צו אים אַ מלאך
מיט אַ זעקל פון גורלות.

צי ווילסטו מאַכט? צי רום?
צי פון אַ שטערן אַ פאַרלאָשענעם ירושה?
צי ווילסטו גדולה?
אָדער צניעותדיקע קדושה?
צי ווילסטו זיין אין שכנהשאַפט מיט זונען?
אָדער אין טונקלקייט פאַרבאָרגן?
צי ווילסטו זיין דער שטערן פון דעם שטומען?
אָדער דער אויסגעזאַנג פון מאָרגן?

דער מלאך האָט לאַנג געלייענט פון זיין אַלטן צעטל,
געלייענט און געמישט אַ בלעטל נאָך אַ בלעטל.

דער יונגער מזל האָט געשוויגן,
זיין ערשטע גלוסטונג ניט געקענט באַשיידן,
דערנאָך האָט ער אַ שטראַלכל אויסגעליכטיקט
און צום מלאך אָנגעהויבן ריידן:

און ווער האָט דיר געזאָגט, געהויבענער שליח,
אַז איך וויל אין הימל זיצן?
זיך שטערענען, זיך קרוינען, זיך שיינען און זיך בליצן?
און מיט מזלות לוסטיקן אין מילך־און־דרימל וועגן? —
צי האָסטו ניט אַ גורל אַן אַנדערן פאַרמיינעטוועגן?

דער מלאך האָט געזוכט אין אַלטן זעקל,
אים אויסגעשאָקלט ביז אַ פעדימל, אַ ברעקל,
אַ טרייסל געטאָן אַלע פּאַלעס.
דערנאָך האָט ער געזאָגט: קיין נייס ניטאָ,
דו מוזסט זיך שטערענען, ווי אַנדערע מזלות.

דער יונגער מזל האָט געמורמלט זיין ערשט געבעט,
פון ווי — דעם וויי־געשפּרוך,
פון בראָך — דעם וואָרט־געברוך:

מיין מלאך,
איך בין געבאָרן פון פייער און יסורים,
און פון נשמות, וואָס ס׳האָט דער הימל זיי פאַרראַטן.
ס׳איז יעדער פונק אין מיר —
דער גלי פון טרערן,
און אויסגעפּורעמט בין איך
אויף אַלע וויי־וואָרשטאָטן.

עס גייט נאָך מיר אַ שווייגעדיקע עדה,
און עס ציטערן פאַר איר די עדות פון מלאכים,
עס זיינען אַלע אייביקייטן און אַלע חוקים
אונטער אירע שטומע טריט צעבראָכן.

שטרעק אויס פאַר מיר דעם לייטער־בריק צום נידער,
די ערד וואָס אונטער אונז
פון וואונדער איז געפאַנגען,
און פונקט ווי איך אין פייער און יסורים
איר ערשטער פונק איז אויפגעגאַנגען.

און יעדער שטיין איז צען מאָל שווער און שטייניק
און פליגלדיקער ווי דיין פליגל־פּאָר,
און יעדער ביסן ברויט פאַרבאָרגט און צוגעשימלט
איז יום־טובדיקער ווי דער חלק שור הבר.

אָט דאָ וועל איך מיין שטערן־נעסט צעצינדן,
צי עס וועט ליכטיקן, צי עס וועט טונקלען אין די תהומען,
כ׳האָב דאָ אַמאָל אַ לייטער אויסגעליכטיקט —
פאַר דיר און פאַרן אייניקל פון אברהמ׳ען.

טראָג אָפּ דיין גורל־זאַק אַהין,
וואו דו האָסט אים גענומען,
עס האָבן די, וואָס קענען שוין ניט שרייען,
די וואָס שטומען —
אין וויי־גאַנג אים צעטראָטן.
מיין מלאך,
צי האָסטו ניט אַ וועג פאַר מיר?
צי האָסטו ניט אַ וועג פאַר איינעם,
וואָס ס'האָט זיין הימל זיך
צעברעקלט און צעשאָטן?
מיין מלאך — — —

דריי אורחים

אויף אַ שטיין געזעסן איז אַ איד,
דעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזט, פאַרדאגה׳עט און פאַרצוקט,
ער האָט קיין היים ניט, און ער איז שוין מיד,
און קיינער האָט צו אים אין ווינקל ניט געקוקט.

„ווי וועל איך בויען ווענט, אַז ס׳איז נישטאָ קיין ברעט?
ווי וועט אַ פענצטער זיין, אַז ס׳איז ניטאָ קיין גלאָז?״
אַזוי האָט ער צו זיך אַליין גערעדט
ס׳איז גרויס דער צער, דער עלנט אָן אַ מאָס.

ער גיט אַ קוק, עס שטייען מענטשן דריי,
דריי אורחים אָנגעקומענע פון ווייט.
ווי קען ער אורחים אויפנעמען, ער איז אַליין דאָ ניי,
און האָט קיין בענקל ניט אַפילו ביי דער זייט.

האָט ער זיך אויפגעשטעלט, „גוט מאָרגן״ זיי געזאָגט,
ברוכים הבאים, איר זיינט טייער מיר געוויס,
זייט מוחל מיר מיין אָרעמקייט, כ׳האָב גאָרניט־ניט,
אַפילו ניט קיין שוועל פאַר מיינע פיס.

האָבן די אורחים אויפגעשמייכלט מיט אַ שיין,
און איינער האָט געטאָן אַ זאָג:
נו, מילא, נו... מיר האָבן שוין אַזוינס געזען —
מיר וועלן צו דיר קומען אין אַ יאָר, אין זעלבן טאָג.

עס איז קיין האָלץ ניטאָ, נאָר ס׳האָבן אויסגעבויט זיך ווענט.
עס איז קיין גלאָז ניטאָ, נאָר פענצטער שניידט מען אויס.
און ס׳האָט דער איד דעם וואונדער אָן דעם ווי געבענטשט
און האָט בשלום זיך אַריינגעצויגן אין זיין הויז.

ער האָט דריי בענקלעך צוגעגרייט און אויפגעקלאָפּט אַ טיש,
און דריי געלעגערס אויסגעשפּרייט פון שטרוי און היי,
פאַר די אורחים וואַרט אַ פריידיקע זיין שוועל,
אַ ליאַדע טאָג, היינט־מאָרגן קומען זיי.

אַ קאַפּיטל תהילים

איבער מדבר־זאַמדן אַנגעגליטע
גייט אַ איד אַ באָרוועסער פון ליטע
מיט אַ בליק אַ בלאָנדזשענדיקן, שטילן
און ער זאָגט זיין אייגענעם קאַפּיטל תהילים:

גאָט, עס איז אמת דיין ערד איז דאָ הייליק,
טאָ פאַרוואָס איז מיין יעטווידער טראָט מיט יסורים?
און דיין פאָלק — אויסדערוויילט, דיין פאָלק איז אייביק —
נאָר איך בין אַ בלעטל געיאָגט פון אַ שטורעם?

און דיין הימל איז בלוי, ווי מלאכים
זאָלן אויסשפּרייטן אים מיט די פליגל,
טאָ פאַרוואָס איז דאָ נאַקעט מיין גוף,
אָן אַ שטוב, אָן אַ דאַך, אָן אַ ריגל?

און גאָט האָט זיין פשוטע תפילה דערהערט
און גערופן צו אים פון אַ שטיין אין די זאַמדן:
קום, לעג זיך אָן,

ווי ס׳האָט יעקב געטאָן
אין אַן עלנטער נאַכט אין זיין וואַנדער.

דער באָרוועסער איד איז געפאַלן צום שטיין,
צום אייביקן קישן פונ׳ם מענטש אין דער נידער.
די ערד אַרום אים האָט געטראָגן געוויין,
פאַר חורבנס אַ סך, און פאַר פאַרעלנדטע ברידער.

פאַרביי אים האָבן גאַוהדיק רעדער געפייפט,
געפירט חכמה און עזרה און רחמים און בינה.
און דער באָרוועסער איד האָט זיך געטוליעט צום שטיין,
צום אייביקן קישן פון יעקב אָבינו.

מזמור

יונג זיינען די פייגל אין דעם אַלטן לאַנד.
גאָט האָט דאָרט אַ בוים געפלאַנצט
מיט זיין רעכטער האַנט.
גרינט אַ בוים אינמיטן מדבר,
גרינט — דאָס איז אַ נס,
און אַ פויגל זינגט דאָרט שירה
דריי מאָל אַ מעת לעת.

אחד מי יודע?
אחד אני יודע.
גאָט איז איינציק איבעראַל
נותן מטר, נותן טל
אחד מי יודע.

יונג זיינען די קינדער
אין דעם אַלטן לאַנד.
גאָט האָט דאָרט אַ שטאָט געבויט
מיט זיין רעכטער האַנט.
רוישט אַ שטאָט אין מדבר־ים
מיט מפא״י און מיט מפ״ם,
נאָר די קינדער לערנען תורה,
פשוט ווי עס הייסט דער בורא.

אחד מי יודע?
אחד אני יודע.
גאָט איז איינציק איבעראַל
נותן מטר, נותן טל,
אחד מי יודע.

יונג זיינען די טאָלן
אין דעם אַלטן לאַנד
מוקען קי, און מעקען ציגן
ביים גלבוע ראַנד.

גאָט האָט דאָרט געגנעדיקט אידן
געקרוינט פאַר פּאַסטאַכער און שמידן
און אליהו — אַלע ווייסן דאָס —
אין עמק טרינקט דעם ערשטן כוס.

אחד מי יודע?
אחד אני יודע.
גאָט איז איינציק איבעראַל,
נותן מטר, נותן טל
אחד מי יודע.

תפילה

גאָט זאָל מיר העלפן,
עס זאָל דאָס וואָרט פון מיין תפילה ניט וועלקן,
עס זאָל מיין פרייד ניט פאַרגיין אונטער וואָלקנס,
עס זאָל דער פונק פון מיין אויג זיך ניט לעשן,
פון פאַרדראָס אויף אַ אידן.

גאָט זאָל מיר העלפן,
עס זאָל מיין בלום ניט פאַרבלייכן אין בליען,
עס זאָל דאָס לאַנד ניט פאַרשווועכט זיין פון אומעט,
עס זאָל דאָס האַרץ ניט געקלעמט זיין אין ווייטיק,
צוליב אומרעכט פון אידן.

גאָט זאָל מיר העלפן,
מיינע הענט אויף אַ טיש זאָלן רוען,
און דער טיש זאָל געבענטשט זיין מיט ערלעכן ברויט,
און טישטעכער ווייסע פון פרידלעכער מי
זאָלן ניט טונקלען —
פון ברוגז אויף אידן.

היינו כחולמים

בשוב ד׳ את שיבת ציון
היינו כחולמים.
ווי מאָדנע דער חלום זעט אויס
ביי אַ פֿאָלק פֿון אבלים.

פֿון אַ בוים איז אַ בלעטל געבליבן,
פֿון אַ שטאָט אַ צעווייטיקטער נאָמען.
אָ, וויי ווי דער חלום זעט אויס,
דער געהאַפּטער, געצערטלטער חלום!

אָ גאָט, גיב אונז קפֿיצת זכרון,
אַ זייל פֿון פֿאַרגעסן זאָל טריפֿן און טויען,
מיר זאָלן נישט אויסגיין פֿון ווייטיק און צאָרן,
מיר זאָלן נישט פֿאַלן ביים אָנבליק פֿון גויים.

אויב מיר האָבן דערלעבט —
דערשטאָרבן, דערזונקען,
דערברענט און דערגליען,
דערוואָנדערט, דערוואונדיקט
דערפֿיינט און דערשריען,
בשוב ד׳ את שיבת ציון, —
דאַרפֿן מיר פּשוט אַ היים,
אַ ים אויף צו וואַשן די וואונדן,
אַ ווינט אויף צו היילן דעם וויי פֿון געביינען,
אַ גאָט פֿון נקמות
אין הימל פֿון רחמים,
די ערד זאָל ניט זינקען,
דער זאַמד זאָל ניט וויינען.

אָ גאָט, גיב אונז קפֿיצת זכרון,
דער ליכט־זייל זאָל פֿאַרגיין אונז ווידער,
ער זאָל אונז דערלייכטן אין דור פֿון אבלות,
אין טרויער נאָך שוועסטער,
אין אַנגסטן נאָך ברידער.

ווי גרויס איז די נויט,
נאָך קריגעלעך וואַסער,
נאָך פעלדער פון ברויט,
נאָך בעטלעך פאַר מתנות יתומים
אָן הימל און היימען —
די הייליקע קליינוואַרג־בריגאַדעס
מיט כשר׳ע אויגן און פאַריתומטע לאַטעס.

אליהו פאַר זיי זאָל זיך מיען און פועלן,
אַז ביי חיים׳ען, איטקעלען, שלמה׳לען, יואל׳ן
זאָלן כוחות און וועגן סטאַיען
צופוס דערגיין אין ירושלים.
און אליהו זאָל זיי באַפוילן
זיי זאָלן ניט שטאַרבן אויס צער פון פוילן,
מיט אַ פאַטשיילעכל פאַרדעקן
דעם אַש פון שטעט,
פון היים די שרעקן.

אָ גאָט, גיב זיי קפיצת זכרון,
שפרייט אויס זיי פון חסד דיוואַנעס,
אַ וואַלד זאָל זיי שיצן ווי הענט פון די טאַטעס,
אַ גראָז זאָל זיי וויך זיין, ווי פינגער פון מאַמעס.

עס קען דאָך אַ שטיין אַ פאַרזונקענער בליען,
בשוב ד׳ את שיבת ציון.

אין שטרויענע שטיבלעך דערבענטשט,
אין ווינטיקע סוכות דערחלומט,
אין עלנטע מילן דערטרוימט,
אין פאַרוואָרפענע קרעטשמעס דערשלומט,
דערצערטלט אויף פרעמדע יאַרידן
האָבן שטילע לווים — די אידן —
אַ חלום פון גאָט אויסגעחלומט.
און ווען אַלץ איז פאַרברענט —
די ווערטער ווי וויינגערטנער בליען,
בשוב ד׳ את שיבת ציון.

עס וועט קיינער ניט פאַרשטיין אונזער געזאַנג,
פון אידישע פידלען דעם ניגון,
נאָר אין פעלד אַ צעטראָטענע זאַנג
וועט דערהערן, זיך אָנהויבן וויגן,
זיך אויפהויבן, אָנהויבן בליען —
בשוב ד׳ את שיבת ציון.

אָ גאָט, גיב אונז קפיצת זכרון,
מיר זאָלן נאָך שפירן די זיסקייט פון וואַסער,
מיר זאָלן נאָך פילן די פעטקייט פון קאָרן.
מיר זאָלן דערקענען נאָך מענטשן און גאָט,
מיט ליבשאָפט די הענט צום הימל נאָך ציען.
עס קומט אונז אַ נס —
בשוב ד׳ את שיבת ציון.

קמץ אלף

איך בין אַ האַלץ־העקער,
אַ וואַסער־טרעגער אין ישראל,
און האַק די שווערע עברי
פון די שווערע טעג.
קמץ אלף, קמץ בית,
גימל, דלד, יוד און למד.
טייטל איך די שווערע עברי
פון די שווערע טעג,
ווי אַ דרדקי מלמד.

אָטאָ גייט אַ צאַברעלע —
אַ קליידעלע אַ ראָזע,
פאַרשרייב איך דאָס אין פשוטער
אין וואָכעדיקער פראָזע.

אָט רייט אַ איד אַ תימנער,
זיין אייזעלע איז קליין און דאַר,
פאַרשרייב איך דאָס מיט ערלעכקייט
ווי עס האָט געהייסן גאָט, מיין האַר.

און אָטאָ אַ קיבוצניק גייט,
אַ למד־וואָניק מיט פייערדיקע האָר,
פאַרצייכן איך מיט רש״י־כתב
דעם ערשטן וואונדער פון אַ דור.

די עמערס מיינע זיינען פול,
די אַקסלען זיינען שוואַך,
און אָפטמאָל ציטערן די הענט.
איך רוף דעם געטלעכן הלוי:
קום מיט דיינע אייזערנע קאַראַמיסלעס,
און שטעל מיר צו אַן אָנשפּאַר
און אַ לענד.

און ער באַווייזט זיך
אויפן דורות־ווייטן האָריזאָנט.
ער פֿאַלט פֿון שווערער ליבשאַפֿט,
נאָר איך הער ניט זיין געשריי.
מסתם איז ער געקומען
דאָרט וואו מען שטאַרבט פֿון גליענדיקן קוש,
מסתם איז ער געקומען —
צום שפּיץ פֿון באַרג נבו.

אויף דער אַנדערער זייט פון מיין חלום און ליד

אויף דער אַנדערער זייט פון מיין חלום און ליד
האָב איך אויסגעמאָלט שעפּסן און ציגן,
ווייל עס לאַנגווײַלט מיך אָפּט דער געזאַנג פון אָלימפּ,
און איך וויל הערן דאָס מעקען פון ציגן.

איך וויל זען זייער פריילעכן שפּרונג,
זייער תמימותדיק תענוג פון לעבן,
ווייל עס מאַטערט מיך אָפּט דער אָלימפּ,
מיט דערגרייכונג, אַנטפּלעקונג און שטרעבן.

כ׳בין געווען אויף די טרעפּ פון דעם געטלעכן באַרג,
און אַנטלאָפן פון דאָרטן מיט שרעק און מיט קרענקען,
כ׳האָב געזען אויפן שפּיץ, אויף אַ שטערן־געפלעכט
אַ פּאָעט אַ מטורפ׳ן הענגען.

ס׳האָט אַהין אים אַ מלאך פון גיהינום געבראַכט,
ווייל ער האָט פאַרגעסן זיין טאַטן און מאַמען,
ער האָט געזונגען פון מענטש, און האָט מענטשן פאַראַכט
און גאָטס שפע צעביטן אויף גראַמען.

כ׳בין געפאַלן פאַרוואונדיקט דאָס פּנים און ליפּ
און גערופן אין ווייטיק צום מלאך פון רחמים,
ער זאָל מיר אַ שטופּעלע געבן אין ריפּ
איך זאָל בשלום זיך קייקלען צום עולם התחתון.

נאָר ער איז ניט געקומען, געענטפערט פון ווייט:
גיי אַליין, וועסטו וויסן דעם טעם פון אַראָפּ׳ן,
דו וועסט ווערן ווי איך, אַ קיבוצניק ביי גאָט,
וועסט זיין עולה לגדולה מיט שטיינער צוקאָפּן.

אין לאַנד ישראל

כ׳בין געקומען אין דעם לאַנד ישראל,
האָט אַ פּאַסטעכל אַ מתנה מיר געגעבן —
אַ שאַלעכל אַ הימל־בלויעם
כ׳זאָל אים טראָגן דאָס גאַנצע לעבן.

און ער זאָגט: מיין אייגן שאָף געשאָרן,
און ער זאָגט: מיין אייגן וואָל געוועבן —
אַ מתנה, פאַר אַ בת־ישראל,
זי זאָל עס טראָגן אויפן גאַנצן לעבן.

כ׳וויל אים דאַנקען. כ׳בלייב אין שרעק,
מיין אָטעם אַ דערשעפּטער —
עס שטייט אַנטקעגן מיר אַ מלך
און אין האַנט האַלט ער אַ סצעפּטער.

וויל איך פאַלן אין געבוקונג,
ווי מען מוז דאָך פאַלן פאַר אַ מלך,
שמייכלט ער צו מיר אַ וואונדערלעכן שמייכל,
און ער זאָגט דערהויבן און פאַמעלעך:

כ׳האָב לאַנג אויף דיר געוואַרט,
געוואָלט דיך זען, דיין שטים דערהערן.
ניט וואונדער זיך — דער פּאַסטעך־שטעקן אין מיין האַנט,
קאָן יעדן טאָג אַ סצעפּטער ווערן.

דאָס איז געווען לעם שטעטעלע רחובות
אַ סימן — דער פּאַסטעך איז לעם מיר פאַרבייגעגאַנגען,
אויף אַ גראָען שנירל דער פּאַסטעך־שטעקן
אויף זיין הויכן אַקסל איז געהאַנגען.

און נאָך אַ סימן: דאָס שטעטעלע רחובות,
און אַרום אַ אידיש לאַנד,
און דאָס שאַלעכל דאָס הימל־בלויע
וואָס ליגט נאָך איצטער אויף מיין האַנט.

מלוה מלכה אין ירושלים

זכינו — מיר זיינען זוכה געווען
דעם שטערן דעם ערשטן אין הימל דערזען,
אַ וואָך פון מי און פון תפילה באַנייען.
זכינו — מיר זיינען זוכה געווען
דעם שטערן דעם ערשטן אין הימל דערזען —
אָט דאָ, אין ירושלים.

די מלכה שבת גייט אַוועק,
זי האָט אונז געלאָזן די שיין פון איר קרוין,
פון איר ליכטיקן טיש — מיר טרינקען לחיים.
זי האָט אונז געלאָזן די ברכה פון וואָך,
זי האָט אונז געבאָטן די זיסקייט פון יאָך,
אָט דאָ, אין ירושלים.

זכינו — מיר זיינען זוכה געווען,
דעם מלאך דעם ערשטן אין הימל דערזען,
מיט זעג, און מיט צוואַנג, און מיט האַמער.
ער ברענגט אונז דעם כח פון טראָגן די וואָך,
פון בויען אַ שטוב, און אַ דאַך, און אַ קאַמער.
זכינו — מיר זיינען זוכה געווען
צו אַ טראָפּעלע טרייסט, און אַ שטוב אַ נייע —
אָט דאָ, אין ירושלים.

שבת מלכה גייט אַוועק,
זי האָט אונז געלאָזן די רו פון איר טראָט,
איר טוך אויפן הימל מיט גאָלדענעם קלייען,
מיר טוען זיך איבער אין קליידער פון וואָך,
נאָר ס'איז יום־טוב סייווי —
אָט דאָ, אין ירושלים.

זכינו — מיר זיינען זוכה געווען,
שבת מלכה צו אָנקוקן עין בעין,
און דעם שטערן דעם ערשטן אין הימל דערזען,
אָט דאָ, אין ירושלים.

תימנער אידן

די זוניק־פרומע אויגן
טוען תפילה אַ גאַנצן טאָג.
דאָס לעבן אַליין איז אַ ברכה —
די נויט,
און דער קלעם.
דאָס לעבן אַליין איז אַ ברכה —
ברוך השם.

גאָטס קנעכט איז געווען משה,
און יעדער איד איז גאָטס קנעכט,
ער שטייט יעדן טאָג ביים באַרג סיני
ווי אַמאָל,
ווי געווען,
ער שטייט יעדן טאָג ביים באַרג סיני
ברוך השם.

געקומען אין לאַנד פון די אבות
איז הייליק דער זאַמד און דער שטיין,
די ערד איז אינגאַנצן געהייליקט
די ציג
און די לעם.
די ערד איז אינגאַנצן געהייליקט
ברוך השם.

אַ דאָרף פון זון און פון ווינט און געצעלטן.
זיצן רבי און תלמיד אויף דער ערד.
עס שוועבט דער ניגון פון יצחק׳ס עקדה
מיט דביקות
און ברען.
עס שוועבט דער ניגון פון יצחק׳ס עקדה
און ברוך השם.

אַ פּליט

אויף אַ וועג אַ שמאָלן —
שטיינער, גריבער, דערנער,
אַ בחור גייט אַ פּליט,
אַ כשר קינד, אַ לערנער.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווייט דער וועג ביז ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גרינג דער וועג קיין ירושלים.

אויסגעהונגערט, אָן אַ העמד,
באָרוועס און דערפראָרן,
וויל זיך אָפּרוען דער פּליט,
איז שטיין, און גרוב, און דאָרן.

קומט אַנקעגן אים משיח
אויף ווייסן פערד געריטן,
— איך וועל דיר אויסבאָרגן מיין רייטער,
בלייב ניט שטיין אינמיטן.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווייט דער וועג ביז ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גרינג דער וועג קיין ירושלים.

אָן דעם ווייסן פערד משיח,
צי וועט ער ניט פאַרזאַמען?
עס וואַרט אויף אים אַ פאָלק פאַרמאַטערט,
אויף אומגליק-וועגן, ימ׳ען.

ער וועט ניט גיין צופוס, חלילה,
מען דאַרף פֿאַר אים ניט זאָרגן,
ער וועט דעם פֿייערדיקן וואָגן
ביי אליהו באָרגן.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווייט דער וועג ביז ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גרינג דער וועג קיין ירושלים.

וואָס זשע וועט אליהו טאָן
אָן פֿייערדיקן וואָגן?
ער האָט שליחות׳ן אַ סך
ווי וועט ער זיך דערשלאָגן?

ער וועט ניט גיין צופוס, חלילה,
ער האָט אייניקלעך, די אמתע בחורים,
ער וועט אויסבאָרגן אַ רעדל
ביי אַ חלוץ פֿון בית־אורים.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווייט דער וועג ביז ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גרינג דער וועג קיין ירושלים.

וואָס זשע וועט דער חלוץ טאָן
מיט נאַקעטע ידים?
ווי וועט ער קענען ברויט און תורה
קיין תל אביב דערסטאַיען?

ער וועט ניט גיין צופוס, חלילה,
ער וועט זיך אַן עצה טאָן בערך.
ער ווייס די גענג פון ארץ ישראל,
ער שפּאַנט קפיצת הדרך.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווייט דער וועג ביז ירושלים,
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גרינג דער וועג קיין ירושלים.

אונזער שיף

אַ שיף — אַ מולטער — אין פיינען געגליטע
פירט אַ זכר פון פוילן, אַ רעשטל פון ליטע.
אַ געפּרואוועטער דער רודער, קען ברעכן אַ קריעה,
עס לויכט אים פון ווייטן דער באַרג פון מוריה.

אם אין אני לי —
מי לי?
זינגט דער רודער,
אַ איד פון קאָוונע
זאָגט אים נאָך.
„איך האָב אַ טרער
אַן איינציקע באַהאַלטן —
חצי לי, וחצי לך.“

עס שווימט ווי און ווינד פון וואַרשע און בערדיטשעוו,
עס וואַרפט דער שוים אַ תליה אויף אַ תליה,
מען גנב׳עט דעם ים. דאָס ליכט איז אויסגעלאָשן,
עס לויכט פון ווייטן דער באַרג פון מוריה.

אם אין אני לי
מי לי?
זינגט דער רודער,
אַ קינד, אַ יתום
זאָגט אים נאָך
„איך האָב אַ תפילה
אַן איינציקע באַהאַלטן
חצי לי, וחצי לך.“

ווי פרעמדע זעלנער, געלערנט אויף רציחה
באַפאַלן כוואַליעס די מולטער, ווי אַ שטאָט.
ס׳איז קריג. די שיף איז אויסגעלאָשן,
עס לויכט פון ווייטן איר אַ לעמפעלע פון עין חרוד.

אם אין אני לי
מי לי?
זינגט דער רודער.
אַ האַרץ אָ מידע
זאָגט אים נאָך.
„איך האָב אַ האָפענונג
אַן איינציקע באַהאַלטן
חצי לי, וחצי לך.“

מודה אני

איך בין אַזוי שוואַך,
אַז איך קען ניט איבערגיין מיין צימער,
נאָר גאָט פירט מיך פאַר דער האַנט,
ווי שטענדיק, און תמיד, און אימער.

און מיין האַנט איז אַזוי דין
ווי פון אַ ציגעלע דער האָרן,
נאָר גאָט פירט מיך פאַר דער האַנט
און כ׳קען אַפילו דעם ים אַריבערפאָרן.

און כדי איך זאָל ניט שטאַרבן פאַר אומעט
האָט גאָט אָנגעצונדן אין הימל אַ שטערן.
זיבן מעשה׳לעך דערציילט ער מיר איינס נאָך איינס,
כדי איך זאָל אַנשלאָפן ווערן.

און ווייל מיין חלום איז צער און שרעק,
ווייל קיין שום אימה האָט מיך ניט אויסגעמיטן,
שיקט גאָט אַ רעגן, אַ פייקעלע אין מיין שויב,
און וועקט מיך אויף אינמיטן.

און ער האָט אַ קרוין געגעבן מיר
פון ווײַנשל און איילבירטן רייפע,
און אינמיטן שרעק פון מיין לעבן
מיר געוויזן דעם טויער פון חיפה.

ער האָט אַ לאָמטערן געגעבן מיר,
איך זאָל ניט בלאָנדזשען אויף גיפטיקע ימען,
און ווען איך וועל קומען, וועט זיין אינדערפרי
און איך וועל זאָגן — מודה אני.

די ווייסע ציג פון כפר־סבא

די ווייסע ציג פון כפר־סבא
האָט באַוויזן וואונדער,
זי האָט געגעבן מילך פאַר כפר־סבא
הונדערט קוואָרט און נאָכאַמאָל הונדערט.

איז מען געקומען
מיט טעפּ און מיט קריג
און געשעפּט און געשעפּט
פון דער מילכיקער ציג.

איז מען געקומען
מיט עמערס אין ריי,
די קינדער פאָרויס
און די מאַמעס נאָך זיי.

און מען טרינקט,
און מען שלינגט,
און מען קוויקט זיך ביז גאָר,
אַז עס וואַקסן ביי קינדער
גאָר העלער די האָר.

איז מען געקומען פון דאָרף
און פון שטאָט
זען די שמחה, די גדולה,
איז מען געקומען אַזש פון ירושלים
און אַ שליח געשיקט פון עפולה.

אַז ער האָט געגרייכט אין עמק צוריק,
זיינען מענטשן געגאַנגען, געלאָפן אים הערן,
און ער האָט דערלאַנגט אַ באַריכט פון דער ציג,
אַז זי פּיטערט זיך דעמאָלט, ווען עס שיינען די שטערן.

און אין לענדער מרחקים, וואו נאָר אַ אידישע שטוב,
האָט קינד און קייט, טאַטע־מאַמע, און זיידע, און באַבע,
דערציילט און דערציילט, און אַ שמחה געמאַכט
לכבוד דער ציג פון כפר־סבא.

מען האָט פאַר דער ציג אַ שטעלכל געבויט, —
אַ ציגענער פּאַלאַץ ביזן הימל, —
מיט אַ שייבל אין דאַך און אַ לעכל אין טיר,
און צוועלף קאַמערס פאַר קעזלעך מיט קימל.

און די ציג האָט זעקס ציגעלעך קליינע געהאַט,
אַלע ווייסינקע, ווייסינקע סאַמע,
און אַלע זעקס זיינען מילכיקע ציגן געוואָרן,
יעדע איינציקע פּונקט ווי די מאַמע.

און די ווייסע ציג האָט באַקומען אַ קרוין
פון בלימעלעך רויטע און ראַבע,
און יעדן ראש־חודש שפּאַצירט זי אַרום
אַ געקרוינטע אינמיטן כפר־סבא.

איז די משפּחה פון דער ווייסער ציג
סאַמע יחוס און גדולה אויף דורות להבא.
אלה תולדות — דאָס איז די געשיכטע פון דער ווייסער ציג,
פון דער ווייסער ציג פון כפר־סבא.

אינהאַלט :

ירושלים — 3
ירושלים — 4
אין ירושלים קומען מלאכים — 6
צו גאַסט ביי שלמה המלך — 7
גאָטס קינדער — 8
דער יונגער מזל — 9
דריי אורחים — 12
אַ קאַפּיטל תהילים — 13
מזמור — 14
תפילה — 15
היינו כחולמים — 16
קמץ אַלף — 19
אויף דער אַנדערער זייט פון מיין חלום און ליד — 21
אין לאַנד ישראל — 22
מלוה מלכה אין ירושלים — 23
תימנער אידן — 24
אַ פּליט — 25
אונזער שיף — 28
מודה אַני — 30
די ווייסע ציג פון כפר־סבא — 31